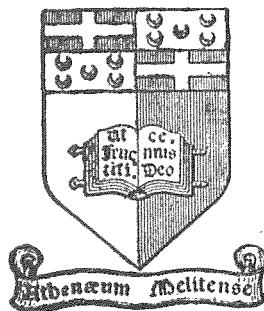

IT-TIENI EDIZZJONI

Lehen il-Malti

MAHRUG

MILL-GHAQDA TAL-MALTI (UNIVERSITÀ)

L-Ewwel Sena

Marzu 1931

No. 1

Stampât fl-“EMPIRE PRESS” 266, Strada San Paolo — Il-Belt

LEHEN IL-MALTI

MAĦRUĠ MILL-“GHAQDA TAL-MALTI” (UNIVERSITÀ)

DIRETTURI: ROS. BRIFFA, B.Sc. U. ĜUŻE BONNICI, B.Sc.

MARZU 1981]

L-EWWEL SENA

[Nru 1

KELMTEJN TA' QABEL

Kienet haġa wisq xierqa li l-istudenti ta' l-Università tagħna jieħdu sehem fix-xejra gdida li qiegħed jieħu il-Malti bħala lsien letterarju.

Minn mindu l-Prof. G. A. Vassallo, li kien igħallem it-Taljan fl-Università, ha f'idejh il-Malti u għall-ewwel darba kitbu tajjeb sabiħ, u rżin, thajru jagħmlu bħalu nies oħra ta' għerf kbir fl-ilsna barranija bħal G. Muscat Azzopardi, P. L., Mons. C. Psaila, Prof. A. Cuschieri u Dr. C. Mifsud Bonnici.

Għalhekk kien jixraq li fejn jimxu l-kbar jimxu ukoll iż-żgħar. B'dan li ħsieb ser jibda joħrog dan il-“Leħen il-Malti”. Ser jitħabat u jgħin kemm jista' biex il-Malti jkollu letteratura li tixraqlu. Xejn iżjed u xejn inqas.

Intom tafu kemm ingħogob dak il-għadd barrani li il-“Għaqda tal-Kittieba tal-Malti” kienet ħarget minn qalb l-istudenti. Sa minn barra minn Malta bagħtu jfaħħruna. Ma hemmx għaliex ma jirnexx ukoll dan il-“Leħen”.

Il-Kittieba ser ikunu gradwati u studenti biss. Mhux għax kieku ma nixtiqux li nies oħra jiktbulna, imma aħna ma rrudu nidħlu fil-għalqa ta' hadd. “Il-Malti” li toħrog il-“Għaqda tal-Kittieba tal-Malti” għadu ħaj u miexi ġmielu u ma beħsibniex nisirqulu xejn minn ħajtu. Ikun dnub' kbir li hadd ma jaħfirulna.

U fl-aħħarnett tajjeb li tkunu tafu li aħna għamilna wegħħda shiħa li fil-Pulitka ma nindaħlu xejn u f'xejn.

Aħna ħbieb ma' kullhadd u għedewwa ta' hadd.

Mela hu dmir tagħkom li tgħinuna.

BALLATA

Kull fl-ghaxija x'ħin id-dalma
Tifrex tulha u l-ħajja tnin;
Minn ġo Knisja mwarrba, siekta,
Jidwi leħen. Ilu s-snин
B'karba mnikkta, b'rogħida kbira
Lil min jersaq issemmagħlu
Din il-grajja ta' zmien ilu.
Tisma' n-nies; titnied bħalu.
“Ieqaf hemm! Hawnhekk le jidħol
Min minn qalbu 'l-bogħod l-imħabba,
Grajja kiefra hawnhekkka tnisslet:
Maqdes Alla b'demm ittabba.
Kien iż-żmien illi wlied Ģwanni
Hakmu 'l-Gżira tal-Maltin,
Saqsi għalihom xbejbiet Malta...
Minn xbubithom mifrudin.
Pawla, Pawla xi sbuħija
Saħħiret wiċċek u mixjitek,
Kont il-ghaxqa minn ta' niesek,
Kemm malajr il-mewt ħatfitek.
Bkew il-qniepen l-aħħar bikja
Sellmu l-omm tal-ġnus, Marija;
Haffu l-medda ta' riġlejhom
Lejn id-dwejra n-nies maltija.
Hawnhekk waħidek x'qgħied tistenna
Ta' Provenza bin imqit,
X'ressqek hawn fil-hemda, id-dalma
X'ser tistorlok kbir għażiex?
W-inti Pawla għala minn darek
Itbighed mill-kenna u l-barka,
Għax titriegħed, thares lura
Għall-kull hoss ta' werqa mharrka.
Inti taf, ja Knisja mwarrba,
Zewgt iq klub rajt. imghannqin.
Rajthom b'heffa qgħid jitbewwsu,
Rajthom f'demmhom imgharrqin,
Ja missier, il-haqq temmejtu,
Maqdes Alla tabba' d-demm
Sfaw magħluqa bwieb il-Knisja
Bqajt jien waħdi nibki bl-hemm”
Hekk iġħid il-leħien kiebi,
Ilu s-snин ma jeħda qatt:
Dratu n-nies 'ma kull fl-ghaxija
Tmür titnighed qalb kullhadd.

Ros. BRIFFA

AHLEF U GHID IS-SEWWA

Wasal il-jum li Dolor kellha titla' tixhed fuq xi tiġieġ li naqsu mill-ġardina tas-sur Piet xi xahar qabel. Tefgħiet fuqha dak li kellha merfugħi għal xi għors u ma' erbgħia mill-ġirien telqet kmieni lejn il-Belt biex fid-disgħa tkun il-qorti. Xtraw tużżana pastizzi malli waslu Puturjal u qabel id-disgħa daħlu l-Kistlanija.

Giežu x'rassa u x'agħia ta' nies f'dawk il-kmamar mudlama! Dolor rasha bdiet iddur biha, min hierieg, min dieħel, min jitmašħan b'idejh fl-ajru, min b'idejh fil-bwiet jaqra l-karti mwaħħiha mal-ħajt, min idaħħan, min isaffar, min jidħak, min igerger. Dolor sabet ruħha fil-kurrent tan-nies, ieċ-ċulqana nnejbla fuq rasha donnha lozzu b'nofs qalagh f'baħar qawwi.

Deħlin bla ma jafu fejn, irossu u jrossuhom. Xorti li minsu bieb fuq ix-xellug, lemħu lil Pawlu l-kuntistabbli tar-rahal u waqfu dlonk quddiemu bla nifs ingħaqdu qaqqoċċa jistennnew min jagħtihom xi kiel x'għandhom jagħimlu u ma' min għandhom jitkellmu.

Pawl u qallhom jistennnew sa ma jgħajtu l-hom, u stenna u ġib lil min jistenna għaddiet mas-siegħa.

Fl-ahħar ġareg minn bieb Surgent b'karta f'idu u ghajjat : "Dolores Kasha, Dolores Kasha, Dolores Kasha".

—“Lilek Dolor,” qalulha, għax ma kinetx fehmet li ghajtu isimha. Bejn li mbuttawha u bejn Pawlu ġibidha minn driegħha sabet ruħha fis-sala fejn kellha tixħed.

Dis-sala kienet fgata bin-nies ukoll, bilqiegħida sinnofs u mal-ħitan, go speċi ta' rixtellu twil rat lil Nazju l-Għadbi wieqaf waħdu b'idejh marbuta donnu f-xi knisja. Quddiemu mejda kbira ma' dwarha nies bil-qiegħida, fuq ix-xellug l-ispettur tar-rahal u s-surgent iqallbu l-karti. Ftit oħla minn kullhadd, mibruk fuq siġġu kbir f'nofs bradella, bħal dik li jarmaw fil-knisja għall-eserciżzi fir-Randan, il-Maġistrat, b'nuċċali daqshiex bix-xifer iswed, kien donnu kokka rieqda.

Is-surgent tellagħha f'għalli ja dejqa quddiem l-ispettur. Raġel qasir liebes l-iswed qam minn quddiem mejda u ressaq lejn xuftejha salib tal-bronż ċejkken u qallha : “Ahlef u għid is-sewwa, is-sewwa kollu, u xejn anqas mis-sewwa, biex Alla jgħinek,” u raġa’ qagħad bil-qiegħda.

Dolor kien hsiebha f'Nazju li kien qiegħied iħares biċ-ċiera lejha.

Il-Maġistrat qallha : “Hares lejja tridx. X'jismek?”

Dolor, wiegħbet.

—Kunjomok ?

—Kasha.

— X'taf?

— Jien ma naf xejn.

— Mela għal fejn ġejt?

— Ĝejt għax gibuni, kieku għadni r-raħal.

— Dolor, qabeż l-ispettur, lil Nazju li hemm fin-nofs tafu?

— Nafu ngħid. Ommu parrinti u hu joqgħod ġidejnā, bieb ma' bieb.

— X'taf fuq dak li ġralu?

— Hu ġralu xi haġa? ma smajtx.

— X'taf fuqu mela?

— Jien qatt ma rajt ghajnejha minnu.

— Ma tafx li naqṣu xi tigieg minn għand is-sur Piet u mbagħad sabuhom għand Nazju?

— Smajt xi haġa, imma jien ma rajtu jisraq xejn.

— Ma rajtux għodwa waħda sejjer id-dar bi xkora fuq spaltu?

— Darba kont ġejja mill-quddiesha tal-aurora u ġidejn il-ġardina tas-sur Piet ilmaħt lil Nazju bi xkora fuq spaltu.

— Intbaħt x'kellu fl-ixxora?

— Xkora magħluqa kif taf x'fiha? Jien mjenix saħħara.

— Xi staħajji l-i kien fiha, pastard, tqiegħi, haġar, jew xi haġa hajja?

— Xi haġa titħarrek, imma x'kienet ma nafx.

— Int għedxt xi haġa fuq Nazju lil Mari ta' Lewżu?

— Ma niftakarx, jista' jkun li għiedtilha xi haġa.

— Ftakar li ħlift li tgħid is-sewwa, ara mela li tiftakar x'għedtilha.

— Jaħasra rasi ma ttinix, ma niftakarx.

Hawn indaħħal il-maġistrat — “Sejjer nibgħatek isfel halli tiftakar”

— Jaqaw qaltilkom xi haġa dik il-lablabba ta' Mari ta' Lewżu?

— M'hux affarik. Għid lill-maġistrat x'għedtilha.

— Milli nara Mari telqet ilsienha. Taf x'għidtilha lil Mari m'ilux bejni u bejnha: “Tghid Nazju hadhom it-tigieg? għod-dwa waħda Itqajt miegħu fis-sebħ bi xkora fuq spaltu ġidejn il-ġardina tas-sur Piet u ġera lejn daru. Imma Nazju m'hux ta'dan.”

— Rajt kif fl-aħħar ftakart, qallha l-Maġistrat. Ha' naqrakek x'għeddt u wara tista' tmur.

Malli ġarget lemħet dieħla lil Mari ta' Lewżu u li ma resaqx quddiemhom Pawlu l-kuntistabbli kienet tħebb għaliha. Idejha f'wiċċi dawk li ġew magħha, Dolor, hamra daqs il-qroll, għarqana, imbagħiera, infexxet tibki... Dik il-mišħuta ta' Mari,

dik il-lablabba, dik is-sensa fid... miegħi għandha tagħimilha, ma nistriek qabel ma noħdilha l-ġewża ta' għonqha... Halli toħiroġ,

Pawlu li xamm x'inhu ġej, sejjaħi lil sieħbu u qallu biex jieħu lil Dolor, qajla qajla, il-harra u jitlaqha għand xbinthha bil-ħanut it-triq id-dejqa.

Mita raġġiet għiar-rahħai, l-ewwel ma għainlet newwlet ħar-tuma lil Mari ta' Lewżu, talli tenni kienet semgħiet minn għandha. Qajmet storbju li ma bħalu u nies Mari ma ħallewhi-ħliek helwa għall-mellha. Il-ġħali ta' Dolor kien l-aktar li għad li ħalfet li tgħid is-sewwa, is-sewwa kollu u xejn anqas mis-sewwa, ma kelħiex il-ħila tgħallat lill-inġistrat.

Toni s-sigristan ma bagħħat igħidhielha ma' ħadd, għax wiċċe imb'wiċċe qallha li kienet ħalfet fil-falz il-qorti għax fittxet tgħiatal-tilu xturu lil Nazju.

—Dak għax jien tar-ruħi, qalet, omni kienet dejjem tgħid : "nistrok biex tistorni sa ma tiġi l-mewt tiġiborni," u jien fejn nista' nistor, nistor.

—Sbejħha din, qal Toni, lil Nazju kont tistru kieku ma sef-sifixx xejn lil Mari u ma għedtilhiex dak li ħadd ma kieu jaf-ħliefek. Wara li bist is-salib, ma kienx hemm x'tistor aktar, dmirek kien biss li tgħid kull ma taf fuq li ġara.

—Hallini minnek, qaliet Dolor li ma sabetx xi tgħid... lilek min daħħilek f'di l-biċċa; aħjar tmur tixgħel xi lampier...

—Sewwa għidt, binti, nies bħalek aqta' biċċa minn dejlek u erħiħhom. Sahħha; għax int kien jistħoqqlok qiegħda Kordin tfetta k-istoppa. U faqqa' daħka u dawwriha dahru.

Dolor, fgata f'demmlha, telqet lejn darha, imma man-nies baqgħiet tgħid li f'għomorha qatt ma qalet kelma b'oħra.

Jahasra għaliha u għal min jaħseb bħalha, għax hawn ħafna li għalihom q'ed igħidu s-sewwa mita jixħdu, mita jkunu jighidu kliem li jfisser ħaqgħid. Alla jkollu īnien minnhom lil dan-nies.

T. Z.

X'NIXTIEQ

Nixtieq ingħix fi dwejra mwarrba nofsha mohbija bil-liedna mhux bogħod mill-bahar fejn ix-xemx tatini l-ewwel tbissima tagħha kull filgħodu hi u fierġa biex iddawwal il-ħolqien, u ssellimli kull filgħaxija qabel ma tgħib wara l-għoljiet.

Daqsxejn ta' ġnejna, bi ħnejjex u fjuri li narahom jinbtu u jikbru taħiġ għajnejja u siġar ta' frott li ma jiġix imċaħħad lill-barranin. Ftit nagħlaġ jirghaw u jilgħabu l-hawn u l-hinn, li niġborhom filgħaxija, u baqra biex tatini ħalib bnin kull filgħodu.

Il-bogħod minn għajnejn id-dinja rrid ingħaddi ħajti qalb il-ġmiel tan-natura, naħseb fil-frugħa ta' bosta ħwejjeg li n-nies tgħożż; fil-kobor ta' Alla li ried joħloq tant ġmiel ghall-bnedmin, u li jinhass wisq iżżejjed fil-kampanja milli fl-iblet. Liema ħaġa tisboq is-sbuhija ta' filgħodu xhin il-mewġ hamrani jitriegħed taħt il-bewsa tax-xemx li għadha titwiel, xhin il-fjuri jiftu bla biża' ta' min jaqttagħhom, u jerħu l-fwieħha tagħhom ma' l-ewwel dija tax-xemx; xhin il-ġħasafar johorġu ir-ras ċejkuna minn taħt il-ġewna li u jibdew il-ġhanja tal-ferħ; xhin il-ħolqien kollu donnu qiegħed ifaħħiar il-Hallieq li jista' kollox?

Issa fuq dgħajsa l-bogħod, il-bogħod mix-xatt, waħdi, fuq bahar bla tarf, f'hemda li ma bħalha... li ssahħirek, nintilef fl-infinit, u ninsa d-dinja, ninsa lili n-nifsi, u nintelaq fl-fok tal-hena, li qatt ma rajt imma li ħafna drabi xtaqt u li dak il-ħin donnu s'er jinfetah quddiemi, sakemm il-qampien tar-rahħal tqajjimni u teħodni bil-ħsieb fil-knisja ċejkna u tfak-karni li l-jum sejjjer jintemm.

Inghix ta' raħlja, ingħin lill-bdiewa, inwissihom meta jkunu imfixxlin, inżomm kemm nista' l-paċċi; u l-bieb tad-dwejra tiegħi jkun dejjem miftuħ, u l-barrani jsib dejjem min jatih il-“merħba bik”.

U wara nofs in-nhar, niġbor it-tfal ma' dwari u ngħall-limhom ħwejjeg li jkunulhom ta' ġid għar-ruħ u dawk ukoll li għad jehtiġulhom f'hajjithom.

Filgħaxija nghaddiha ma' xi xwejjha li ma jridhiex ta' għaref, iżda li bi kliemu sempliċi jisboq il-ġħierf ta' ħafna li jidhrilhom li huma xi ras kbira. U l-jum tal-mistrieh, xhin il-qanpiena tistieden in-nies biex iqimu lill-Mulej, u jisimgħu l-kliem tal-ħajja, niżżejkha 'l Alla li tani l-ħila li nagħraf kif il-kelma Tiegħu tinzel shiħa u safja, fil-qlub li ma humiex mogħmija mill-kburija. Hekk ninsa d-dinja, li ma tatnix ħlief niket, u minn tagħha ma nżomm xejn ħlief ftit kotba, li filhom insib miġbura s-sbuhija tal-ġħierf u tas-sewwa.

U jekk jaħbat li xi ħabib jiġi jżurni u jistagħiġeb kif dik il-ħajja tista' tigħbidni, ma' nħallihx imur mingħajr ma jduxi xi f'tit mill-ħlewwa li wieħed jista' jgawdi kull pass li jati.

Maħibuba min-nies twajba, mingħajr għielt, naħseb f'Alla li Tiegħu f'kull ħażja nara x-xbieha, irrid ingħaddi ħajti l-bogħod mit-taqbida għall-ġħana u għall-ħakma; bla magħrufa mid-din ja sa l-ahħar siegħha, meta nerhi ruhi fidejn Dak li taħbi għajnejh inkun għext.

MARY CARUANA

Il-Ġhanja.

Għax l-ġħanja ġelwa, bnina,
għalxejn tigi mtennija,
jekk qalb safja, wisq twajba,
ma tilqaghha ġewwa fija;

Tfewwaħi għalxejn il-warda,
jekk inti ma xxommhiex :
tħiammar għalxejn il-warda
jekk int ma tarahiex.

Thabbat għalxejn din qalbna
b'imħabba li tifnina,
il-qalb jekk ta' habibna
ma Mħabba safja ttina.

IL-GHANA F'HALQ IL-MALTI

F'xejn iżjed alijar il-Malti, l-aktar il-Malti li jgħaddi ħajtu qalb is-siġar u l-ħidura tar-raba', ma jfisser ruħu sewwa daqs fil-għanja sabiħa li toħroġ minn qalbu, issa ferħana u ferrieffa, issa midruba bħall-ghajta ta' dwejjaq, issa mbikkija bħall-karba tal-ħajja. Ghax għalkem xi wħud, li ma jarawx minn xiber l-hemmin, iridu jgħidu li niesna huma nies b'demmhom rieqed; li ma jafux iħarsu, u li għalhekk il-ġhanja tagħiġhom hi għanja għall widna biss, u mhux għall-qalb, alīna li l-ġhanja tagħiġhom smajniha bosta darba tidwi mal-widien, nistgħu ngħidu li l-ġhanja tagħiġhom hi bnina u sabiħa.

Xi ġlewwa, f'raħjal imwarrab u mitluf qalb il-ġħoljet ta' gżiरitna, f'lejla mdawla mill-qamar, waqt li l-grillu moħbi qalb it-tadam jikser il-ħemda tal-lejla, tisma' xi sabi sabiħ, sabi f'salut, samra ni kif tagħlimilhom artna, igħianni l-ġħana tiegħi bla ma jehda, igħianni sa donnha ruħu tkun trid toħroġ mal-ġħanja!

Għanni, ja Malti! għax ismek huwa għanja minsuġa fi ġrajiet artek, f'demmek li jsalħiex bil-ħajja, fis-sema li jitbissimlek, fir-raba' li jħaddar, u fil-baħar Malti li jħaddan il-gżira tiegħiek.

* * *

Il-ġħana Malti għandu s-siwi u t-tagħlim tiegħi, ta' fejda kbira għal min irid jagħraf sewwa, sā ġewwa, lil niesna. Minnu alīna naraw kemm niesna jafu jħobbu; kif huma jafu jatu kisja, sura l-aktar sabiħa lill-iċċen ħejel li jolqtilhom qalbhom. Fi ftit kliem alīna nagħiex kif xejn inqas minn ulied artijiet olira, il-Malti jinseġ fil-ġħana tiegħi, ħsebijietu, u x-xewqat tiegħi. F'dak li hu għana qadim dan jidher alījar. Haġa olira ma tistax tistenna. Moħħi il-Malti, fl-imkien mal-qalb, jinseġ ġrajja ta' feri jew ta' dwejjaq mill-isbaħ il-wien; jetihom il-l-ħajja mis-ħanha ta' qalbu, sa ma jagħimilhom haġa waħda miegħi. Għax f'demmin il-Malti tigħi l-ħajja sabilia tar-raba', bil-ħimura tas-silla l-ikħal tas-sema u l-aħħdar tal-widien. Għalhekk jitqarqu dawk li jaħsbu li niesna m'għandhom l-ebda ħejel ta' sbuħija, li huma reqdin weħidhom f'raħħalhom, ma' l-imblixa u l-mohriet biss! Il-Malti jaf jara s-sabiħi iħaddnu u jsellimlu bil-ġħana ta' qalbu daqs ulied ratijiet olira. Hawn jien ingib għanja f'ħalq in-nies tar-raba', fejn alīna naraw kif huma jfisseru mħabbithom lejn żewġ ghajnejn suwed u l-lewn ismar qamhit il-lewn. Għanja għaliex sabiħa, imma li tista' ma toħġġobx ukoll, l-aktar lil dawk li sa issa ġlew hafna karta u l-inka biex issafha l-ġħajnejn u l-ġilda bajda. Mela ngħiannuha din il-ġħanja, u ngħibu quddiem għajnejna fejn alīna l-lum, sabi Malti, smajjar u mirbrum, daħqani u twajjeb, li

fil-waqt li jgħarrex b'għajnejh biex jara jilmaħix lix-xebba maħibuba, hu jgħanni:

"Kemm inħobbu lil min hu smajjar
Inklelè għaxx smajjar jien.
Nixtieq kelli sebat ilsna
Halli nfaħħrek ma' kullimkien !

Il-ġhanja titlef hafna minn sbuħitha hawn fuq il-karta. Il-ħajja lill-ġhanja tīgiha mil-leħen imriegħed, fuqani tas-sabi, li jogħiha l-fuq mill-ħlewwa tal-kitarra; sew bħal ma n-naħla tarda l-ħlewwa mill-ġħasel tal-ward.

Natuh lil das-sabi Malti tliet minuti għalihi sakemm hu jibqa' jgħarrex biex jara jilmaħix lis-Smajra Sabiħa. Ghajnejh mixgħula, qalbu tgħiar Xu mill-ġdid gewwa sidru; subajh jiġru għal fuq il-kordi; tbissima ġelwa bil-mod il-mod tinstilet minn xuftejha bħal imqanqla minn dehra sabiħa. U b'għanja oħra jikser is-skiet tal-lejla mdawla. Isimugħi :

"Kemm huma sbieħ il-ġħajnejn suwed
Għad li n-nies tfaħħar iż-żoroq.
Kemm huma sbieħ għajnejn haninti
Sa n-nies jisirqu minn go' t-toroq."

B'għana bħal din is-sabi raħli ta' Malta jasal biex jirba li il-qalb ta' xebba maħibuba.

Min kellu jqatta' xi biċċa minn ħajtu f'xi raħi, jaf iġħid x'-jagħimlu ż-żgħażaqgħi Maltin fil-lieli sbieħ tas-sajf; kif iġħaddu biċċa mil-lejl fil-ġħana, bl-imħatra min iġħanni l-aħjar. Xejn ma jqisu li l-bidwi fuq l-andar iqajmu, u jgħennu l-lejla minsija bl-imbieħi tal-klieb għassiesa.

Il-qamar jiġiex dawlu ma' kullimkien. Lejla bħal din għal-ġħana u l-imħabba. Min immissu, igħianni :

"Il-lejla gejt ngħiannilek
Għal t'apposta gejt dal-hin,
Jekk int rieqda qum ismagħini
Jekk int imqajma lu pjacir.

B'għanja bħal din jistħu l-bieb għal mitt għanja oħra.

Il-ġħanja ta' niesna mħix, kif wieħied jara, maħiduma, minsu ga bil-għier; biss bit-tqanqil tal-qalb; xi drabi bla bidu u bla tarf; ma tgħidlek xejn; ma tolqtokx. Imma bosta drabi mbagħiad sabiħa, glajta tal-qalb marsusa, jew imfawra bl-imħabba. Bla sengħa u bla għerf imma sabiħa, u għalhekk jiena jogħiġibni nxebbalha lil dak l-ilma safi li jfawwar qalb il-ħidura ta' xi Wied, imfewwah minn elf warda, fejn in-naħla tarda l-ġħasel tas-susan.

GHAQDA TAL-MALTI (Università)

STATUT

Isem:—L-isem ta' din il-Għaqda jkun: *Il-Għaqda tal-Malti (Università).*

SKOP:—L-iskop ta' din l-Għaqda jkun li tkħajjar liż-żgħażaqgħ ta' l-Università jiktbu bil-Malti u li xixerred il-kitba maltija.

MEMBRI :—Membri ta' din il-*Għaqda jistgħu jkunu l-Gradwati u l-Istudenti ta' l-Università (li kienu u li għadhom).*

KUMITAT — Il-Kumitat ta' din il-Għaqda jkun magħimul minn sitta min-nies : President, Segretarju, Kaxxier u tliet membri magħżula mill-membri kollha ta' din il-Għaqda flaqgħha magħimula għalhekk. Il-quorum ikun ta' erbgħi.

Il-Kumitat jintaghżel darba fis-sena L-ewwel jintaghżlu s-sitta min-nies li jagħmlu l-Kumitat u minn fost dawn il-Għaqda tagħżel il-President, is-Segretarju u l-Kaxxier tagħha.

Ir-Rettur ta' l-Università jkun President Onorarju ta' din il-Għaqda ex-officio.

HLAS :— Il-hlas għall-membri ta' din il-Għaqda jkun ta' sold fix-xahar.

LAQGHAT—Il-Kumitat għandu jiltaqha' għall-anqas darba kull-
kċiex, il-**Għaqda** għall-anqas darba fix-xahar.

F'dawn il-laqqħat jinqraw ħwejjeg godda minn għand membri ta' din il-Għaqda u bċejjeċ sbieħ ta' kittieba magħ-rufa tal-Malti.

Kull membru li jkun irid jaqra xi ħaga minn tiegħu jatiha lill-President jew lis-Segretarju mill-anqas erbgħat ijiem qabel il-laġħha.

Il-Kumitat għandu l-jedd li ma jilqax dik il-kitba li jiddir lu tkun ta' deni għall-Għaqda.

Il-Kumitat jista' jistieden kittieba magħrufa tal-Malti biex jaqraw xi kitba minn tagħihom.

Kull minn jaqra xi īġa, għandu jati kopja tagħha lis-Segretarju.

CORRISPONDENZA

THE UNIVERSITY,
MALTA.

19th January 1931

Dear Sir,

May you kindly ask the Magnificent Rector of the University to grant the "Għaqda tal-Malti" permission to meet in any one of the University halls.

The date of such a meeting is next Monday at 4 p.m.

The aim of this "Għaqda" is the following :—

"To encourage the *students* of the Malta University in the writing of original compositions in the Maltese Language and the reading of same before their brother-students".

This new society has a purely cultural end and has no connection whatever with any other similar union.

May you moreover ask the Magnificent Rector to be so kind as to preside over our meetings.

I am, Sir etc.

Ros. BRIFFA

The Secretary
Malta University.

* * *

UNIVERSITY OF MALTA,
Valletta, 22nd January 1931.

Sir,

I beg to acknowledge the receipt of your letter of the 19th instant, and to inform you, in reply, that the Rector has no objection to the Society in question being allowed to hold its meetings in one of the University halls as desired.

2. The Rector desires me to inform you that he regrets to be unable to preside over the meetings but that he shall be very pleased to attend at some future meeting when practicable.

I have the honour to be,
Sir,
Your obedient servant,
GEO. GRIMA
Secretary.

Mr. Ros. BRIFFA.

L-EWWEL LAQGHA

ta' l-Għaqda tal-Malti (Università)

Dun Karm Psaila qara poežija minn tiegħi: "Warda li tgħid ġraffietha"

Is-sur W. L. Fava qara novella tal-Prof. Sir Them. Zammit: "Censa u ċ-Čine"

Is-sur Ros. Briffa, B.Sc., qara "Ballata III"

Is-sur Ĝużè Bonnici, B.Sc., qara novella: "Genn".

Is-sur Ant. Buttigieg qara żewġ poežijiet tiegħi: "Ix-xogħol" u "Il-Warda"

Is-sur Art. Valenzia qara traduzjoni ta' novella mit-taljan: "Ahfer lill-Eglantina" ta' Annie Vivanti.

Il-Kumitat

President : ROS. BRIFFA, B.Sc.

Sagretariu : ĜUŻÈ BONNICI, B.Sc.

Kaxxier : A. J. MAMO, B.A.

Membri : CAUCHI F. J., B.Sc.

FAVA W. L., Ph.C.

SAMMUT M. L., B.Sc.

Is-Sostenituri tagħna

Bonnici Ĝużè, B.Sc.; Briffa Ros., B.Sc.; Calleja F., B.Sc.; Cassar Chas. G., M.D.; Cauchi F.J., B.Sc; Cremona Ant.; Debono Jos. M.D., B.Sc.; Ellul Prof. G., M.D., B.Sc.; Fava W.L., Ph.C.; Fogarty Prof. O.; Galea G., M.D.; Mamo A. J.; Nassetta F. L., Ph. C.; Sammut M.L.

Dawn is-Sinjuri ntrabtu li jatuna tant fix-xahar biex inkunu nistgħi nżommu din ir-Rivista.

Min irid jara ismu miktub mas-Sostenituri tagħna?

ABBONAMENT

6d. kull sitt xhur
1s. kull sena
Kopja wahda sold
Ghal barra minn
Malta id-doppju.